

KÜLTÜR-BELLEK ETKİLEŞİMİ VE ÜNİVERSİTE MÜZELERİ

Muna SİLAV¹

¹Doç., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü, muna.silav(at)hbv.edu.tr

Silav, Muna. "Kültür-Bellek Etkileşimi ve Üniversite Müzeleri" idil, 63 (2019 Kasım): s. 1487-1493. doi: 10.7816/idil-08-63-08

Öz

Müzeler, toplumların tarihi ve kültürel değerlerini nesilden nesile aktaran, koruyan, sergileyen, belgeleyen; sahip olunan koleksiyonların eğitim, araştırma ve iletişim işlevleri ile öğrenmeyi sağlayan kurumlardır. Bu kurumlar, sosyo-kültürel ve eğitimle ilgili değerleri bir araya getirirken, kültür ve bellek kavramlarını toplumlararası etkileşimle güçlendirmektedir. Günümüzde çağdaş eğitim ve öğretim kurumları olan üniversitelerin bünyesinde yer alan üniversite müzeleri, yaşanan çevrenin sosyo-kültürel, bilimsel ve ekonomik gelişmesini desteklemekte, sahip olunan bilgileri ve eserleri/koleksiyonları topluma aktarmaktadır. Bununla beraber, kültürel belleği güçlendiren, geçmiş ve günümüze ait kültürel değerleri içeren üniversite müzeleri, konular ve sergilenen eserler açısından çeşitlilik göstermektedir. Üniversitelerin kurumsal gelişmelerini destekleyerek kültürel birikime katkı sağlayan bu müzeler, eğitim ve uygulamalı araştırmaya yönelik bilimsel ve sanatsal çalışmalarda da bulunarak toplumsal iletişimde etkin rol oynamaktadır. Çalışma kapsamında, günümüzde üniversite müzelerinin önemi ve sürdürülebilirlik kapsamında öneriler yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, bellek, üniversite, müze

Makale Bilgisi

Geliş: 14 Ağustos 2019

Düzeltilme: 10 Eylül 2019

Kabul: 15 Ekim 2019

Giriş

Müzeler, koleksiyonları koruma, sergileme, toplum ile iletişim içinde olma, bilgiyi paylaşma, araştırma ve çağdaş uygulamaların önem kazandığı kurumlardır. Ondokuzuncu yüzyılın sonlarından yirminci yüzyılın ortalarına kadar müze; eserleri toplama ve sergileme işlevlerini gerçekleştiren, nesne odaklı, bilgiyle sınırlı kalmış; yirminci yüzyılın ikinci yarısından itibaren ise izleyici odaklı anlayışla sergi, etkinlik ve iletişim uygulamalarının yer aldığı, öğrenme odaklı eğitim işlevine sahip ve sürekliliği olan katılımcı bir kuruluş haline gelmiştir.

Süreç içerisinde müzelerin işlevleri, belgeleme, koruma, sergileme, araştırma, iletişim ve eğitim şeklinde yer almıştır. Hooper-Greenhill (1999)'e göre müzelerin koruma, araştırma ve iletişim olmak üzere üç temel işlevi bulunmaktadır. Koruma işlevi koleksiyonların bakımını; araştırma işlevi eserler ile ilgili çalışmaları; iletişim işlevi ise izleyicilerin eserlere ve araştırmalara erişebilirliğini sağlamaktadır (Onur, 2003: 8; Burgul Adıgüzel, 2017: 87).

Toplumların sahip olduğu değerleri gelecek nesillere aktarmada önemli olan kültür ve bellek kavramı, yaşanılan topluma özgü olarak gelişmektedir. İzleyiciye kültürlerarası etkileşim imkanı sunan ve kültürel mirasın sürekliliğini sağlayan müzeler, toplumsal iletişimde etkili olmaktadır. Müzeler; sergi salonları, toplantı salonları, kütüphane ve yeme-içme v.b. alanları ile yaşayan mekanlardır.

Eğitim kurumu olarak üniversiteler, akademik çalışmalar ve uygulamalarla mesleki beceri kazandırmayı amaçlayan, bilimsel alanda çalışmalar gerçekleştiren kurum olmasının yanı sıra sosyal ve kültürel alanlarda da etkinliğin artırılmasında önemli rol oynamaktadır. Üniversite bünyesinde yer alan müzeler, kentin sosyo-kültürel etkinliklere dahil olması için düzenlenen öğrenci ve kentlinin katılabildiği, sosyal gereksinimlere olanak sağlayan mekanlar olarak, üniversitelerin kent ile olan ilişkisinde önemli yer tutmaktadır. Bu müzeler, üniversitenin tarihini ve gelişimini anlatan, sahip olduğu koleksiyona göre çeşitlilik gösteren öğrencilere eğitim ve öğretim imkanları sunan, kültürel ve toplumsal kimliği/belleği güçlendiren ve eğitimi destekleyen kurumlardır. Günümüzde, sosyal ve kültürel alanda var olmayı ve bireyin bilişsel, sosyal, duygusal açıdan gelişimini sağlayan, izleyici odaklı müzecilik anlayışı önem kazanmaktadır (Karadeniz ve Özdemir, 2018: 163; Şimşek, 2014: 52). Müzeler bu kapsamda, toplumun değerlerini özümseyerek, kültürler ve toplumlararası etkileşimi güçlendiren ve sergilediği nesnelerin tanıtımı amacıyla izleyici ile öğrenme odaklı ilişki kuran diyalog merkezleridir (Karadeniz, 2018: 67). İzleyici odaklı anlayış ile müzecilik, toplumun kalkınmasını ön plana çıkarmakta ve insanların sadece eğitimine değil, gelişimi ve çevrenin korunmasına da katkıda bulunmaktadır (Onur, 2014: 16). Çalışma kapsamında, alan yazın taraması yöntemi kullanılarak, üniversite müzelerinin önemi kültür ve bellek kavramları açısından değerlendirilerek, sürdürülebilirlik kavramı üzerinden üniversite müzeleri yorumlanmıştır.

Kültür ve Bellek

Kültür, bireyin zekasına ve yaratıcılığına bağlı olarak değişen süreci içeren alışkanlıkların öğrenildiği, öğrenme, problem çözme ve yeni kültüre uyum sağlama gibi davranış süreçleridir. Toplum içinde sosyalleşme sürecinin sonucu olarak, kültürel ve fiziksel çevrenin etkisi ile birey, toplumun kültürüyle bütünleşerek gelişme gösterir. Yaşam biçimi olan kültür kavramı, bireye toplum tarafından kazandırılan somut ve somut olmayan değerler sonucunda şekillenir (Demirel, 2019: 8-9). Kültür kavramı antropolog Rapoport'a göre, bir grubun yaşam tarzı olduğu kadar kodlarla iletilen semboller, anlamlar ve bilişsel şema sistemleri ile ilişkili olarak hayatta kalabilmek için geliştirilen değerlerdir (Geçimli ve Kaptan, 2019: 198). Yaşanılan alandaki seçimler ve ürünlerin kullanımı, ait olunan toplumun kültürü ile biçimlenmekte ve o kültürün göstergesi olarak kabul edilmektedir. Mekanı oluşturan nesnelerin niteliği ise, toplumların kültürlerinin yansımasıdır (Kaptan, 2013: 11). Bireyin sahip olduğu değerlerin gelecek nesillere aktarılmasında etkin olan bu kültürel değerler için topluma ait olan ve diğer toplumlardan ayıran verilerin, müze ortamında bulunarak sürekliliğinin sağlanması önemlidir (Demirel, 2019: 10). Bellek kavramı ise, insanın varoluşunu zaman ve mekan bütünlüğü içinde algılamasını ve bunu sürdürmesine olanak sağlayan asıl işlevlerden biridir (Avcioğlu ve Akın, 2017). Geçmişte yaşanan olayların somut değerler olmadığı halde imgeleri, görüntüleri ile günümüze aktaran ve düşünmeyi sağlayan zihinsel işlevdir. Somutlaştırılmış müze olarak bellek, geçmişe ait verileri günümüze taşıyan, yaşananları canlandıran işleve sahiptir (Göğebakan, 2019: 124). Bellek, geçmişte var olan imgelerin, olayların veya kişilerin, günümüz ve gelecek zaman ile bağlantı kurması sonucunda ortaya çıkan değerlerdir (Avcioğlu ve Akın, 2017: 425). Bu değerler, farklılaşarak toplumun oluşturduğu olgu, zaman ve yerin sahip olduğu sözlü ve mekansal verilerin sonucunda kentlileri bir araya getiren etkin bir belirleyicidir (Doğu ve Varkal Deligöz, 2017: 546). Grasskamp,

"en eski müze, hafızadır" diye tanımlayarak bellek ve müze ilişkisini güçlendirmektedir. Assmann'a göre, kültürel bellek, sözlü ve yazılı bellek olarak tanımlanmakta ve belleği saklayan yer olarak kabul edilmektedir. Bu kavram, öğrenmeye zemin hazırlamakla beraber bireyin geçmişe ilgi duymasını ve onunla ilişki halinde olmasını sağlamaktadır. Bireyin ve toplumun kendisi ile bağlantı kurduğu geçmiş değerlerin yok olmaması ve bu değerlerin hatırlanmasında, gereksinimlerin karşılanarak müzelerin kurumsal ve akademik bellekleri sürdürülebilir olmalıdır (Demir, 2012: 185-187). Nesnelere ile izleyici arasındaki etkili müze alanları, bilişsel verilerle öğrenme sağlamakta ve izleyicinin gereksinimlerine göre müzenin uygun kullanılmasına imkan vermektedir (Onur, 2014: 259).

Müze mekanları kültür ve bellek kavramı kapsamında, bilgiyi, deneyimi aktaran ve yaşam boyu öğrenmenin gerçekleştiği alanlardır. Yaşam boyu eğitimin, belleği oluşturan nesnelere bilgi kaynağı olarak eğitim alanında kullanılması; müzelerin, toplumun gelişimindeki önemini ortaya çıkarmaktadır. Toplumların geçmişe ait değerlerini koruyan, sahip olduğu koleksiyonları toplumun erişimine açan müzeler, kültürel birikimin korunmasında ve gelecek nesillere aktarılmasında önemlidir.

Üniversite Müzeleri

Üniversitelerin tarihini ve gelişimini anlatan ve sahip olduğu koleksiyona göre çeşitlilik gösteren üniversite müzeleri, eğitim alanı olması yanı sıra toplumun bilinçlenmesi ve nesilden nesile aktarılan kültür ve kültürel çeşitlilik içeren değerler açısından önemlidir. Üniversitelerin sahip olduğu ve çeşitlilik içeren farklı disiplinlere ait koleksiyonlar genellikle; arşiv niteliğinde olan hatıra eşyaları, tören nesnelere, eğitim ve öğretime ilişkin nesnelere; antropolojik, jeolojik, biyolojik gibi eğitim ve uygulamalı araştırmaya yönelik bilimsel çalışmalarda kullanılan koleksiyonlardan oluşmaktadır (Göğebakan, 2016: 474).

Tarihi süreç içerisinde, Oxford Üniversitesi bünyesinde 1683 yılında John Tradescant'ın sahip olduğu koleksiyonu Ashmolean'a bağışlamasıyla kurulan Ashmolean Müzesi, koleksiyonun düzenli olarak sergilenip kurumsallaştığı ilk üniversite müzesidir. Tarih ve sanat gibi alanların dışında ortaya çıkan antropoloji ve arkeoloji gibi bilim dalları, materyaller üzerinde araştırma yapan, yeni uzmanlık alanlarına göre üniversite müzelerinin kurulmasını sağlamıştır. Bununla birlikte, üniversitelerde sahip oldukları koleksiyon içeriklerine göre müzeler açılmıştır. Almanya, İskoçya ve Hollanda gibi ülkelerde, çeşitli bölümleri ve müzeleri kapsayan Doğa Tarihi Müzelerinin koleksiyonları, eğitim-öğretim kaynaklı nesnelere içermektedir. Üniversite müzelerinin sahip oldukları koleksiyonlar, özellikle Rönesans döneminde bilimsel verinin incelenmesi, araştırılması ve eğitimi desteklemek amacıyla kullanılmıştır. Yapılan bilimsel çalışmalarla yeni metod ve bilim dalları ortaya çıkarak, uygulamalı araştırmaya yönelik eğitimde model, reproduksiyon ve üretilen araçlara önem verilerek, gözlem ve veri toplama yöntemi ile üniversitelerin koleksiyonları oluşmuştur. (Erbay, 1999: 48, Özdemir, 2017). Bu kapsamda üniversite müzelerinin amaçları, bilimsel çalışmalarını devam ettirmek ve topluma sunmak, eğitim etkinlikleri için uygun ortamlar hazırlamak, disiplinlerarası iş birliğini gerçekleştirerek iletişimi güçlendirmektir (Onur, 2012: 8). ICOM-UMAC Uluslararası Üniversite Müzeleri Komitesi ise, bilimsel alanda bilginin aktarıldığı ve topluma yayıldığı mekanlardan üniversite müzelerinin karşılaştığı sorunlara çözüm üretmek, müzelerin etki alanlarını genişletmek, araştırma ve eğitim-öğretim görevlerinin yanı sıra iletişim işlevi ile toplumun katılımını arttırmak için kurulmuştur. Küreselleşme ile birlikte teknolojiye bağlı gelişmeler, daha önce toplama, koruma ve sergileme işlevleri olan müzecilik anlayışından farklı olarak çağdaş müzecilik anlayışında iletişim işlevine önem vermiştir. Üniversite müzeleri ve diğer müzeler arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi, koleksiyonlara hızlı erişilebilirliğin sağlanması, eserlerin koruma durumlarına yönelik çalışmaların artırılması, koleksiyonların yönetimi, toplumun sosyo-kültürel gelişiminin sağlanması ve konu ile ilgili standartların belirlenmesi açısından önemlidir (Onur, 2012: 414-415).

Kültürel değerlerin korunmasını ve sergilenmesini sağlayan üniversite müzelerinin, günümüzde eğitim alanında etkin rolü bulunmaktadır. Sanat koleksiyonlarının üniversite sanat müzelerinde de yer alması ile kültürel yaşamı ve sanatı destekleyen üniversite müzelerinin sayısı artmıştır (Tablo 1). Sanat tarihinin bilim dalı olması, bu gelişmeleri olumlu yönde desteklemiştir. Günümüzde, koleksiyonlarıyla bilimsel ve sanatsal akademik çalışmalarını destekleyen, bilgi ve analiz merkezi olan üniversite müzeleri desteğiyle eğitim ve öğretim daha nitelikli hale getirilmektedir (Demircan, Altıntaş, 2016: 234). Üniversite müzelerinin koleksiyonlara göre çeşitlenmesinde, sanat koleksiyonu kapsamında estetik ve bilimsel değeri olan eserlerin sergilenmesi, sanatçı ve izleyici arasındaki iletişimi destekleyerek; bireyin, sanatı deneyimlemesini sağlamaktadır (Onur, 2012: 408). Müzelerde farklı sanat dallarının bir araya gelmesi eserlerin yorumlanma biçimini ve izleyicinin oluşturduğu bilgiyi de çeşitlendirmektedir. Üniversite müzelerinin gelişim sürecinde önemli yeri olan Rönesans döneminde

varlıklı kişilerin sanat eserlerinden oluşturdukları koleksiyonları üniversitelere bağışlaması ile sanat müzeleri ortaya çıkmıştır. Müzelerde arkeolojik ve etnografik eserlerden oluşan koleksiyonlar, sanat koleksiyonları ile desteklenmiştir. Bilim müzeleri ise, üniversitenin bilimsel çalışmalar sonucunda oluşturduğu koleksiyonları içermektedir. Bu müzelerde teknolojik gelişmelerin sergilenmesi dışında bilgi veren uygulamalı deneyimlerin yer aldığı öğrenme ortamları bulunmaktadır. Dünyada bilim dallarını içeren müzelerin birçoğu doğa tarihi müzesi olarak isimlendirilmiştir. Türkiye’de ise üniversite müzelerinde, sanat eserlerinin sergilenmesi için ilk resim ve heykel müzesi, Güzel Sanatlar Akademisine verilen Dolmabahçe Sarayı Velihaht Dairesinde 1937’de Atatürk’ün de katılımı ile açılmıştır. Ancak, üniversitelerde özel müze olarak değerlendirilen üniversite müzelerinin yerini alması 1970’li yılları bulmaktadır (Tablo 1) (Pektaş, 2015: 80).

Tablo 1. Kültür varlıkları ve müzeler genel müdürlüğüne bağlı üniversite müzeleri (10.10.2019, Web 1)

İstanbul Arkeoloji ve Kültür Müzesi	İstanbul Üniversitesi
İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kulesi Anıt Müzesi	
II. Bayezid Türk Hamam Kültürü Müzesi	
İstanbul Üniversitesi Jeoloji Müzesi	
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi	
İstanbul Üniversitesi Türk Eczacılık Tarihi İhtisas Müzesi	
Santral İstanbul Enerji ve Çağdaş Sanatlar Müzesi	İstanbul Bilgi Üniversitesi
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Resim ve Heykel Müzesi	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Marmara Üniversitesi Cumhuriyet Müzesi ve Sanat Galerisi	Marmara Üniversitesi
Sakıp Sabancı Müzesi	Sabancı Üniversitesi
ODTÜ Tabiat Tarihi Müzesi	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Oyuncak Müzesi	Ankara Üniversitesi
Ankara Üniversitesi Tarihi Müzesi	
Ziraat Fakültesi Müzesi	
Hamiye Çolakoğlu Seramik Müzesi	
Ege Üniversitesi Etnografya Müzesi	Hacettepe Üniversitesi
Kağıt ve Kitap Sanatları Müzesi	Ege Üniversitesi
Suna-İnan Kıraç Kaleiçi Müzesi	Koç Üniversitesi
Adnan Menderes Üniversitesi Çine Arıcılık Müzesi	Adnan Menderes Üniversitesi
Zeytin ve Zeytinyağı Tarihi Müzesi	
Yer Bilimleri ve Doğa Tarihi Müzesi	
Piri Reis Deniz Müzesi	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
İlhan Koman Heykel ve Resim Müzesi	Trakya Üniversitesi
Trakya Üniversitesi II. Beyazıt Sağlık Müzesi	
Milli Mücadele ve Lozan Müzesi	
Anadolu Üniversitesi Cumhuriyet Tarihi Müzesi	Anadolu Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi Çağdaş Sanatlar Müzesi	
Anadolu Üniversitesi Eğitim Karikatürleri Müzesi	
Kent Müzesi (Kültür Tarihi Müzesi)	Gaziantep Üniversitesi
Selçuk Üniversitesi Müzesi	Selçuk Üniversitesi
Dumlupınar Üniversitesi Müzesi	Dumlupınar Üniversitesi
İsmet İnönü Müzesi	İnönü Üniversitesi
Turgut Özal Müzesi	
Kopya Heykeltraşlık Eserleri Müzesi	Muğla Üniversitesi

Üniversite müzeleri; bilgilendirme ve eğitim amacıyla sahip oldukları koleksiyonları tanıtmak ve geleceğin planlanması için sunulan sürdürülebilir projelere ve planlara ihtiyaç duymaktadır. Müzenin koleksiyonlarına

yönelik tanıtım ve araştırmaların geliştirilmesi için öğrencilerle etkili iletişim kurularak ilgili çalışmaların tanıtılması ve öğrencilerin araştırma için koleksiyonların kullanımına teşvik edilmesi gerekir. Bu sayede müzelerdeki eğitim ve araştırma etkinlikleri, izleyicinin sosyal ve bilişsel gelişimine katkı sağlayarak; izleyicinin düşünme yetisini güçlendirmektedir. Üniversite müzelerinde bilinirliğin artması ve araştırmacılar ve öğrencilerle iletişim ve iş birliği içinde olmak, sürdürülebilirliğin öncelikleri arasındadır. Buldukları bölgenin/kentin gelişiminde etken olan müzelerin sürdürülebilirliğinin sağlanması için izleyici odaklı etkinlikler/çalışmalar çoğaltılmalıdır (Erbay, 2018: 39- 42).

Sonuç

Üniversite müzeleri sahip oldukları kültür ve kültürel çeşitlilik içeren koleksiyonlarıyla, izleyiciye etkinliklerle farkındalık kazandırılması ve toplumun bilinçlenmesi için önemli öğrenme ortamını hazırlar. Toplumsal ve kültürel değerleri vurgulayarak farkındalığı arttıran, izleyici ile etkileşimi sağlayan üniversite müzelerinin çoğalması, müze izleyicilerinin etkinliklere katılımının artmasını sağlayacak ve bu iki durum birbirini besleyerek; herkes için ulaşılabilir mekânsal şartların yeniden düzenlenmesini ortaya çıkararak; sonuçta, izleyici odaklı müzelerin daha da önem kazanmasına neden olacaktır. Bununla birlikte, müzelerde eğitim ve iletişim işlevinin önem kazanması, toplum hizmetine sunulması, izleyicinin öğrenme ve yorumlama sürecine olumlu katkı sağlamaktadır. Üniversitenin sahip olduğu, belge ve arşiv niteliğindeki koleksiyonlardan oluşan müzeler, akademik deneyimler ve etkinliklerle bireylerin araştırmalarına destek olmaktadır.

Kaynaklar

- Assmann, Jan. Kültürel Bellek. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2001.
- Avcıoğlu, Seçil Sayar ve Akın, Oya. "Kolektif Bellek ve Kentsel Mekan Algısı Bağlamında İstanbul Tuzla Köy İçi Koruma Bölgesi'nin Mekansal Değişiminin İrdelenmesi". İdealkent 8-22 (2017): 423-450.
- Burgul Adıgüzel, Ferah. "Edebiyat Müzeleri ve Müzede Edebiyat Eğitimi". Milli Eğitim Dergisi 214 (2017): 85-104.
- Demir, Sema. "Kültürel Bellek, Gelenek ve Halk Bilimi Müzeleri", Milli Folklor Dergisi 24-95 (2012): 185-193.
- Demircan, Feride ve Altıntaş, Osman. "Harvard Üniversitesi Sanat Müzesi'ndeki Eğitim Etkinliklerinin Çağdaş Müzecilik Anlayışı Bakımından İncelenmesi". İdil 5-20 (2016): 231-248.
- Demirel, İrfan Nihan. "Kültür, Uygarlık, Sanat, Müze". *Müzede Eğitim*. Ed. Serap Buyurgan. Ankara: Pegem Akademi, 2019. 7-28.
- Doğu, Tuba ve Varkal Deligöz, Melis. "Hafıza Kutusu: Bir Kentsel Kolektif Bellek Deneyi(mi)". Megaron 12-4 (2017): 545-552.
- Geçimli, Meryem ve Kaptan, Burak. "İçmimarlık ve Sürdürülebilirlik İlişkisi: Ekolojik, Ekonomik ve Sosyal/Kültürel Açından İnceleme". Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 21-1 (2019): 191-201.
- Erbay, Fethiye. "Üniversite Müzelerinin Önemi". Anadolu Üniversitesi Anadolu Sanat Dergisi 10 (1999): 48-53.
- Erbay, Fethiye. "Manchester Üniversite Müzesi'nin Sürdürülebilir Projeleri". UNIMUSEUM 1-2 (2018): 38-42.
- Gögebakan, Yüksel. "Üniversiteler ve Müzeler: İnönü Üniversitesi Müzeleri". SDÜ ART-E Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi 9-18 (2016): 470-490.
- Gögebakan, Yüksel. "Müze ve Tarih". *Müzede Eğitim*. Ed. Serap Buyurgan. Ankara: Pegem Akademi, 2019: 121-155.
- Kaptan, Burak. Kültür ve İç Mimarlık. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013.
- Karadeniz, Ceren. Müze Kültür Toplum. Ankara: İmge Yayınları, 2018.
- Karadeniz, Ceren ve Özdemir, Ezgi. "Hangi Müze? Müzecilikte Değişim ve Yenimüzebilim". Milli Folklor 30-120 (2018): 158-169.
- Onur, Bekir. "Müze Eğitimi: Temel İlkeler ve Politikalar". Müze Eğitimi Seminerleri (I) Akdeniz Bölgesi Müzeleri. Antalya: Suna-İnan Kırış Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü. (2003): 7-23.
- Onur, Bekir. Çağdaş Müze Eğitim ve Gelişim. Ankara: İmge Kitabevi, 2012.

Onur, Bekir. *Yeni Müzebilim*. Ankara: İmge Kitabevi, 2014.

Özdemir, Nurten. *Öğrenme Ortamı Olarak Üniversite Müzelerinin Mekansal Açıdan İrdelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, 2017.

Pektaş, Hasip. "Bir Üniversite Müzesi: İstanbul Ekslibris Müzesi". *Uluslararası Ekslibris Dergisi* 2-4 (2015): 78-84.

Şimşek, Hülya. *Sanat Eğitimi Olarak Üniversite Sanat Müzelerinin İşlevi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, 2014.

Web 1. *Kültür varlıkları ve müzeler genel müdürlüğüne bağlı üniversite müzeleri*

Web. 10 Ağustos 2019. <https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-43980/ozel-muzeler.html>

CULTURE-MEMORY INTERACTION AND UNIVERSITY MUSEUMS

Muna SİLAV

Abstract

Museums, transferring, protecting, exhibiting, documenting historical and cultural values of societies from generation to generation; are the institutions that provide learning through education, research and communication functions of the collections owned. While bringing socio-cultural and educational values together, these institutions reinforce the concepts of culture and memory through intersocietal interaction. Today, university museums within the structure of universities which are contemporary educational institutions, support the socio-cultural, scientific and economic development of the living environment and transfer the information contained, works of art/collections to the society. Still, university museums, which strengthen cultural memory and include cultural values of the past and present, varies in terms of subjects and exhibited work of arts. These museums, which contribute to the cultural accumulation by supporting the institutional development of universities, play an active role in social communication by performing works on scientific and artistic studies for educational and applied research. Within the scope of the study, suggestions for the importance and the sustainability of university museums are included.

Keywords: Culture, memory, university, museum